

[Axel Christensen.]

mit Partis Side kun anerkende. Vi er klar over, at Forholdene er saadan i Dag — og desværre vil være saadan langt frem i Tiden —, at Udsigterne til en bedre og mere rigelig Vareforsyning efter alt at dømme vil lade vente meget længe paa sig, og indtil da finder vi, at en Prisregulering fra det offentliges Side er nødvendig.

Men navnlig derfor er der jo ved en Lejlighed som denne Grund til at se paa, om Grundlaget for Prisloven er af en saadan Karakter, at den opfylder Lovens Forudsætning, som er den at skabe et Prisniveau, der fastlægger Priser og Avancer paa en retfærdig Maade uden at gaa Næringslivet for nær. Men her tror jeg nok, at det er vanskeligt at forlige de forskellige Opfattelser, og det ligger simpelt hen i, at de mange Tusinde redelige Forretningsfolk føler sig ilde berørt ved, at det indgaaende Kontrolsystem skal opretholdes for at holde et Faatal af mindre ansvarsbevidste Kræfter i Ave. Men dette er uundgaeligt for Tiden, og derfor maa vi fortsat opretholde et Organ, der er i Stand til at holde igen over for en stærk Opskrining af Priserne, hvilket vilde føre os ud i Inflation, en Inflation, som vilde hævne sig meget stærkt paa hele det danske Næringsliv.

Naar jeg har sagt det, vil jeg gerne tilføje, at det, Diskussionen staar mest om i Erhvervskredse, er Prislovens Administration. Og her kan det ikke undgaas, at man undertiden støder paa Bestemmelser, som fastlægger uretfærdige Forhold, navnlig mellem større og mindre Virksomheder inden for samme Branche eller Fag. Jeg erkender, at Opgaven er vanskelig, men det maa jo ikke gerne udarte saadan, at naar man gennemgaaende ikke hører om Overtrædelser eller modtager Klager over et Fag eller en Branche, saa resulterer det i, at man ivrigt leder efter, om man dog ikke i de paagældende Forretninger kunde finde Anledning til at paatale smaa Overtrædelser og idømme Bøder derfor. Der findes jo snart saa mange Bestemmelser, at det efterhaanden er ret vanskeligt at efterleve dem, ikke mindst i Haandværksfagene og den mindre Industri, som selv skal kalkulere Varens Pris. Det er vanskeligt at gennemføre sin Forretning saadan, at man kan sige, at man i hvert enkelt Tilfælde kan frigøre sig for Ansvar for Loven. Det, det særlig kniber med i de smaa Forretninger, ikke mindst for mange ældre forretningsdrivende, er, at man ikke tidligere har været inde paa at ofre Tid paa nøjagtigt Regnskab og nøjagtig Kalkulation, og derved er det umuligt for de paagældende

i alle Tilfælde at kunne dokumentere deres Ret til de beregnede Priser.

Jeg har tidligere nævnt disse Forhold, naar vi har drøftet Prisloven, og jeg vil ogsaa gerne i Dag over for den højtærede Handelsminister pege paa, at det afgørende for, hvordan man behandler den paagældende mindre Virksomhed, ikke altid bør være 1938-Prisgrundlaget, fordi Forholdene netop det Aar laa uensartet i de forskellige Fag. Det er uretfærdigt, hvis man af Hensyn til en tilfældig lav Nettofortjeneste i 1938—39 fortsat vil holde den samme Virksomheds Indehaver nede paa Førkrigstidens alt for lave Nettofortjeneste. Det er saadanne Forhold, der skaber en afgørende Bitterhed, for man bør være klar over, at de Forretninger, som i 1939 endnu led under Krisen, hvad Fortjenesten angik — det gælder bl. a. mange Landhaandværkere —, har et rimeligt Krav paa, at man ikke ensidigt fastholder 1938—39 som Beregningsgrundlag og dermed medvirker til at legalisere en økonomisk Forskel i Fagenes Indtjeningsmuligheder, som efterhaanden giver sig Udslag i manglende Tilgang til enkelte Fag, fordi andre Fag og Brancher ligger i et bedre Prisleje.

Paa samme Maade er det meget uheldigt, at man over for visse Virksomheder gennemtvinger forskellige Priser under Hensyn til de enkelte Virksomheders større eller mindre Driftsudgifter, saa at den samme Vare maa sælges til forskellige Priser. De Differencer, der kan forekomme, hidrører ofte fra, om vedkommende arbejder med laant Kapital eller har anbragt egen Kapital i Virksomheden, som han synes fuldt berettiget til at faa Rente af. Der er endvidere over for mig fremsat den Paastand, at Prisdirektoratet ikke vil anerkende en Lønningsudgift for Hustruens direkte Medarbejde i en lille Fabriksvirksomhed. Man vil ikke anerkende det som ordinær Lønningsudgift paa Driftsregnskabet, hvad der bevirker, at Hustruen holder op med at arbejde, naar hendes Løn skal fradrages Omkostningsbudgettet. Det er saadanne Forhold vedrørende Administrationen af Loven, jeg gerne vil henstille til Handelsministeren at have Opmærksomheden henvendt paa og ved given Lejlighed sætte paa Plads. Der kan efter min Mening ikke være nogen Mening i, at man tilstræber en Uensartethed i Fortjenstmulighederne, bl. a. i Haandværksfagene, for det vil bevirke, at enkelte Fag trykkes ned i saa smaa Indtægtsforhold, at Tilgangen af Medarbejdere og Lærlinge til Faget svigter paa et Tidspunkt, da